

ਫੁਲ ਬੈਂਚ

ਐਸ ਐਸ ਦੁਲਟ, ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਕੇ ਐਲ ਗੋਸਾਈਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ .ਜੇ.

ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ - ਜਵਾਬਦੇਹ

1959 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ . 1074

ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ (1956 ਦਾ XXX) - ਐੱਸ. 14 — ਕੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ ਟੁਕੜਾ—ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ — ਕੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ—ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ (1950)—ਸੂਚੀ II ਵਿਚ ਧਾਰਾ 246 ਅਤੇ ਐਂਟਰੀ 18 ਅਤੇ ਸੂਚੀ III ਵਿਚ ਐਂਟਰੀ 5—ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ।

ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ , 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ।

ਮਿਹਰ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ - ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ , 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਜਾਂ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ , ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 18 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ , ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਸੂਚੀ III ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ 5 ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਸ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਹੱਲ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਆਰਟੀਕਲ 246 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ , ਸੂਚੀ III (ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ) ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਇਸਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੁਲਟ ਜੇ .—ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ

ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ 'ਕਾਨੂੰਨ' ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਸਾਰ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ 'ਜ਼ਮੀਨ'। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ , ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਉਕਤ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

23 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਰੈਫਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ... ਮਾਣਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜਸਟਿਸ ਦੁਲਟ , ਮਾਨਯੋਗ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਦੁਲਟ ਦੀ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਵਾਲੇ ਪੂਰੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ। ਜਸਟਿਸ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਜਸਟਿਸ ਗੋਸਾਈਂ ਨੇ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਲਈ 25 ਮਈ 1960 ਨੂੰ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਸ਼੍ਰੀ ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਵਧੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਪਟਿਆਲਾ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫਰਮਾਨ ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਮਿਤੀ 18 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1959 ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਆਸਾ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ , ਸਬ ਜੱਜ ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ , ਰਾਜਪੁਰਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 3 ਨਵੰਬਰ 1958 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

ਜਗਨ ਐਨ ਐਥ ਕੇ ਐਸਲ , ਦਲੀਪ ਚੰਦ ਅਤੇ ਜੇ.ਵੀ. ਗੁਪਤਾ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਪੂਰਨ ਚੰਦ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ।

ਨਿਰਣਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ—ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ 1956 ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ, (ਨੰਬਰ 30) ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਸਵਾਲ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ), ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ -

"ਕੀ ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ , ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਵੈਧ ਹਨ " ?

ਪਹਿਲਾ ਕੇਸ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , ਮੁਦਈ-ਅਪੀਲੈਂਟਸ, ਬਨਾਮ
 ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ , ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ-ਜਵਾਬਦਾਰ, 1959 ਦੀ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ
 ਨੰਬਰ 1,074 ਹੈ। ਬਲੀਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਐਸੇ
 ਮੁਦਈ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ। 10 ਮਾਰਚ, 1958 ਨੂੰ,
 ਉਸਨੇ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ, ਹਰਨੇਕ ਸਿੰਘ, ਸੇਵਾ ਸਿੰਘ, ਅਜੈਬ ਸਿੰਘ, ਅਤੇ ਸਰਮੁੱਖ
 ਸਿੰਘ, ਬਚਾਓ ਪੱਖਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਤੋਹਫਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤੋਹਫੇ ਨੂੰ
 ਮੁਦਈਆਂ, ਬਲੀਆ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂਆਂ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ
 ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਸੇ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਧਵਾ ਦੀ
 ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਧੀਨ , ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ
 ਉਲਟਾ ਹਿੱਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਨੇ
 ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਲੀਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜੱਦੀ ਹੈ। ਮੁਦਈ
 ਧਿਰ ਨੇ ਮੁਦਈ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 2 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ
 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਮੁਢਲਾ ਬਚਾਅ ਕੀਤਾ , ਕਿ ਮੁਦਈ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ
 ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਵੀ, ਤੋਹਫੇ ਦੀ
 ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ , ਅਤੇ ਮੁਦਈ ਨੂੰ
 ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ , ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਉਸ
 ਦੁਆਰਾ ਬੇਗਾਨਗੀ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ
 ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ
 ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ
 III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਸਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਲਈ ਖੇਤੀ ਵਾਲੀ
 ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ , ਕਾਨੂੰਨ ਤੱਕ ਵਿਸਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਖੇਤੀ
 ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ। ਇਹ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਐਕਟ , 1935 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਥਿਤੀ
 ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ
 ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਪਰ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ
 5, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਸ਼ਬਦ ਹੈ , ਉਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਐਂਟਰੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ,
 ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ , ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ
 ਵਿਸ਼ਿਆਂ 'ਤੇ, ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।
 ਇਸੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਲਕਸ਼ਮੀ ਦੇਹੀ ਬਨਾਮ ਸੁਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ ਪਾਂਡਾ , (1) ਵਿੱਚ
 ਉੜੀਸਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ , ਅਤੇ ਹੇਠਲੀ
 ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁਦਈ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਸ ਦਲੀਲ
 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਸੰਤ ਰਾਮ ਦਾਸ ਬਨਾਮ ਗੁਰਦੇਵ
 ਸਿੰਘ, 1958 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 592, 6 ਅਕਤੂਬਰ 1959
 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦਿਆਂ , ਮਹਾਜਨ ਜੇ ਨੇ ਵੀ ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ,

ਇਸ ਦਲੀਲ 'ਤੇ, ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਮੁਦਈਆਂ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਦਲੀਲ ਹੁਣ ਮੁਦਈਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੰਗੀ ਗਈ ਹੈ , ਉਹ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੈ। ਐਸੇ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਦੇ ਪਤੀ ਬਲੀਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਪਰ ਇਹ ਦਲੀਲ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੀ ਹੈ , ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਬਲੀਆ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ 17 ਜੂਨ, 1956 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ ਕੇਸ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ , ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 1548 ਆਫ 1959, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 228 ਦੇ ਤਹਿਤ , ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਸਵਾਲ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ , 'ਤੇ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਸ ਇਕ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਜੱਟ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ , ਜਿਸ ਵਿਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੁਦਈ ਵਿਚ ਲੱਗੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ , ਉਸ ਦੀ ਵਿਧਵਾ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ , ਇਕ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਸੀਮਤ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਵਿਚ ਸਫਲ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। 9 ਜਨਵਰੀ 1958 ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਨੇ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਸੀਅਤ ਕੀਤੀ। 10 ਅਪ੍ਰੈਲ 1958 ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਮੁਦਈਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਸੀਅਤ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੇਵਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਤੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ 'ਤੇ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਮੀਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜੱਦੀ ਹੈ , ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਨੇ , ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਤਹਿਤ , ਨਹੀਂ ਸੀ. ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਸੀਅਤ ਦੇ ਸੁਭਾਅ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਇਹ ਇੱਛਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਲਈ ਬੰਧਨ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਇੱਕ ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਸੀਅਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮ ਕੌਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਅਨੁਸਾਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਮੁਦਈਆਂ ਨੇ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਸਵਾਲ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਹਨ -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ :]

ਇਹ ਹੁਣ ਗੁਮਮਾਲਾਪੁਰਾ ਤਰੀਨਾ ਮਤਾਦਾ ਕੋਟੂਰੁਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਸੇਤਰਾ ਵੀਰਵਵਾ (1) ਦੇ ਪੰਨਾ 581 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, ਹਿੰਦੂ

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿਚ ਮਿਲੀ ਜਾਂ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਚ ਸੀਮਤ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਪੂਰਨ ਮਾਲਕ , ਬਸ਼ਰਤੇ, ਉਹ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ। ਦੋਵਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜਮਾਂਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਂਟਰੀ 18 ਦੇ ਸਖਤ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਅੰਦਰ "ਭੂਮੀ, ਭਾਵ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ " ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ, ਜੋ ਸੂਚੀ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਫਰਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦਾ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਵੱਡਾ ਜਾਂ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਰੱਖੇ ਹੋਏ ਸਨ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ , ਉਹ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕੀ ਹੱਕ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ "ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ" ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ , ਅਤੇ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸੂਚੀ II ਦੀ ਐਂਟਰੀ 18 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਫਿਰ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਜਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਐਕਟ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦਾ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਹੈ , ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ , ਜੋ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਲਕ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਪਣੇ ਮ੍ਰਿਤਕ ਪਤੀ ਦੇ ਵਾਰਸ ਵਿੱਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਮੈਂ ਸੁੱਚਾ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬੱਗੂ ਸਿੰਘ, ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 552 ਆਫ 1953 ਵਿੱਚ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ 3 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ , ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਸਥਿਤੀ ਹੈ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੀ ਵਧੀ ਹੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਇੱਕ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕੀ ਤੋਂ , ਇਸਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ , ਇਹ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਸਕੇਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸੂਚੀ III ਦੇ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਇੰਦਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 5 ਹੈ-

"5. ਵਿਆਹ ਅਤੇ ਤਲਾਕ ; ਬੱਚੇ ਅਤੇ ਨਾਬਾਲਗ ; ਗੋਦ ਲੈਣਾ , ਇੱਛਾਵਾਂ, ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ; ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਅਤੇ ਵੰਡ ; ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ।"

ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ ਨੰਬਰ 18 ਹੈ-

"18. ਜ਼ਮੀਨ, ਭਾਵ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ , ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਸਮੇਤ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ; ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਤੇ ਵੱਖ ਹੋਣਾ ; ਜ਼ਮੀਨ ਸੁਧਾਰ ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ੇ ; ਕਲੋਨਾਈਜ਼ੇਸ਼ਨ ਬਚਾਓ ਪੱਖ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਹੁਣ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਵਿੱਚ "ਇੰਤਹਾਸ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ " ਸ਼ਬਦਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਪਰ ਉਸ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਹੈ: -

"ਉਹ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ "।

ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ , ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜੋ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ , ਉਹ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਇੰਸਟੇਸੀ ਅਤੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ " , ਪਰ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ , ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ , ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ , ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਸੰਸਦ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ , ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ , ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਂਟਰੀ 5 ਸੂਚੀ III ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਆਖਰੀ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

1872 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ , (ਨੰਬਰ IV) ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਵਿੱਚ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੀ ਧਾਰਾ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ-

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ :]

ਇਸ ਐਕਟ ਦੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , - ਪਲਾਡਨ ਜੇ., ਸਫ਼ਾ 24 'ਤੇ, ਗੁਲਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਬਨਾਮ ਮੁਹੰਮਦ ਬਖ਼ਸ਼ (1) ਵਿਚ, ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਦਾ

ਹੈ-

“ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਐਕਟ , ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ , ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕੁਝ ਸਿਰਿਆਂ ਵਿੱਚ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਹੈ , ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਯਮ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਐਕਟਮੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਰਿਵਾਜ ਹੈ ; ਅਗਲਾ ਨਿਯਮ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਸਟਮ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: ਅਤੇ ਆਖਰੀ, ਸਖ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ”।

ਕਿਸੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ , ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ , ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ , ਰਿਵਾਜ, ਜਦੋਂ ਸਾਬਤ ਅਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਯਮ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਾਜ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ .. ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ , 1872 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ, ਰਿਵਾਜ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ। ਇਸ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਵਿਚਾਰ 'ਤੇ, ਸਿੱਟਾ ਉਹੀ ਹੈ . ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪ ਨੇ ਉਜਾਗਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮਿ . ਜੀਓ (1) ਨੇ ਦੁਬਾਰਾ ਸੁਲਝੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਧਿਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਵਜੋਂ 'ਰਿਵਾਜ' ਸਥਾਪਤ ਕਰਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਇਹ ਉਸ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਲਾਅਜ਼ ਐਕਟ , 1872 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਨਿਯਮ ਧਾਰਾ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜੇਕਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਕੋਈ ਧਿਰ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਵਾਜ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਿਕਲਪਕ ਪਰਸਨਲ ਲਾਅ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਹੈ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ , ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਅਜਿਹੇ ਰਿਵਾਜ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਹ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਖ਼ਤ ਹਿੰਦੂ ਜਾਂ ਮੁਹੰਮਦ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਧਿਰਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਬਦਲ ਇਸ ਗੱਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਛੱਡਦਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ , ਰਿਵਾਜ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ

ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸਿੱਧ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਨਿਯਮ ਰਿਵਾਜ ਹੈ , ਤਾਂ ਅਜਿਹਾ ਰਿਵਾਜ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ , ਕਾਨੂੰਨ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ -

ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ "ਸਾਰੇ ਮਾਮਲੇ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ "। ਫਿਰ ਸੰਸਦ ਨੇ ਸਮਕਾਲੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਵਿਧਾਨਕ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।

ਇਹ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ , ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਹੁਣ ਤੱਕ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਹਿੰਦੂ ਔਰਤ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਇਸ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਵਧਾਉਂਦੀ ਹੈ , ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜੋ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੂਚੀ II ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ 18 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਵੇਕਲੇ ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਖੇਤਰ , ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ , ਜਿਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਆਂਇਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀਆਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ , ਕਾਨੂੰਨ ਸਹੀ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ III ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੰਸਦ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਟਕਰਾਅ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਇਹ ਟਕਰਾਅ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 246 ਦੁਆਰਾ ਹੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਅਨੁਛੇਦ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ -

[ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੇ ਆਰਟੀਕਲ 246 ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ:]

ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਅੰਕਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ , ਸੂਚੀ III (ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਸੰਸਦ ਦੀਆਂ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਸੰਸਦ ਸੂਚੀ III ਵਿੱਚ ਗਿਣੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ , ਇਸ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੈਧ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੈ।

ਸੰਸਦ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ , ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿਚ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਵਿਚ ਐਂਟਰੀ 5 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪੂਰੇ ਮਾਲਕੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਕੇ ਜਾਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਾਇਜ਼ ਟੁਕੜਾ . ਸਵਾਲ

ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਹਿੰਦੂ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ , ਇਹ ਸੂਚੀ II ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀ 18 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ , ਜੋ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਅਜੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨਿਕ ਖੇਤਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੂਚੀ III, ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਐਂਟਰੀ 5 ਵਿੱਚ ਫੈਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ 1959 ਦੀ ਰੈਗੂਲਰ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰ . 1074 ਅਪੀਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਹੋਰ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ 1959 ਦੀਆਂ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿਵਲ ਫੁਟਕਲ ਨੰ . 1548 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ . ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਖਰਚਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਦੁਲਟ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ , 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 1, ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਇਹ ਜੋੜਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ , ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹਾਂ , ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਜ਼ਮੀਨ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਉੱਪਰ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 14 ਜ਼ਮੀਨ ਸਮੇਤ ਸਾਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ , ਪਰ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਮਨੁੱਖੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਤੰਗ ਕੰਪਾਰਟਮੈਂਟਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵੱਖ - ਵੱਖ ਆਈਟਮਾਂ ਸਿਰਫ ਉਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 5 ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਨਿੱਜੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਲਈ ਉਪਜਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਵਰਣਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਦੂਜੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਪੂਰੇ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦਾ ਸਾਰ ਉਹੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮਕਾਲੀ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ 18 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ

ਕੀਤੀ 'ਜ਼ਮੀਨ'। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਦ ਨੇ ਰਾਜਾਂ ਲਈ ਰਾਖਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕੀਤੀ ਹੈ , ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ.- ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾਵਾਂ ਦੁਲਟ , ਜੇ., ਅਤੇ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ , ਜੇ. ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ , ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਇਕਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਸੱਤਵੀਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਸੂਚੀ III ਦੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨੰਬਰ 5 ਦੇ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਕੋਲ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ , ਇਹ ਹੈ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ , ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਕਤ ਕਾਨੂੰਨ , ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਔਰਤ ਵਾਰਸਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਨੂੰ ਵੱਡਾ ਕਰਦਾ ਹੈ , ਜੋ ਐਕਟ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹਨਾਂ 'ਤੇ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ , ਵੀ ਉਪਰੋਕਤ ਐਂਟਰੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ , ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ , ਜੇ. ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ , ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ , ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲਾਂ ਦੇ ਜਵਾਬ , ਜੋ ਕਿ ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀਰ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ , ਜੇ., ਦੇਣ ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਰੱਖਦੇ ਹਨ , ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਹੁਕਮ

ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਇਜ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। 1959 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1074 ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੀਵਾਨੀ ਫੁਟਕਲ ਨੰਬਰ 1548 ਆਫ਼ 1959 ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਅਪੀਲੀ ਸਿਵਲ

ਟੇਕ ਚੰਦ ਅਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਬਹਾਦਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੇ .ਜੇ.

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਬਨਾਮ

ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਡਿਵੈਲਪਮੈਂਟ ਬੋਰਡ ਲਿਮਟਿਡ , ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ- ਆਰ.

1954 ਦੀ ਨਿਯਮਤ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੰ . 119

ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ (1872 ਦਾ IX)—ਸੈਕਸ਼ਨ 70—ਦਾ ਆਧਾਰ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤ—ਕੀ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤਿਬੰਧਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ—ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਸ਼ਰਤਾਂ — ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਜੋ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ—ਕੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਅਜਿਹੇ ਵਾਧੂ ਕੰਮ ਦੀ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਤੱਕ — ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ — ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ, ਇਮਪਲਾਈਡ ਅਤੇ ਅਰਥ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ — ਸੈਕਸ਼ਨ 70 ਅਤੇ 73 — ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ — ਦੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਦਾਇਰੇ .

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਮਨ ਲਾਅ ਦੇ ਕੁਆਂਟਮ ਮੈਰੂਟ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹਨ ਪਰ ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਿਯਮ ਉਦਾਰਵਾਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਨਿਯਮ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ , ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਜਿਸ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ , ਉਸ ਤੋਂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇੰਡੀਅਨ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸਿਧਾਂਤ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਅਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਜਾਂ ਸੰਕੁਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ , ਜਾਂ ਹੋਰ ਸੋਧਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਭਾਰਤੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ , ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ

ਅਨੁਵਾਦਕ: ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।

